

LBRIS

We know
books

EUGEN ISTODOR

Pegasul

de la capătul lumii

t...

TRITONIC

Tritonic Books

București | 2025

Eugen Istodor
Pegasul de la capătul lumii

Copyright © Eugen Istodor
Copyright © TRITONIC 2025 pentru ediția prezentă.
Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacăzilor nr. 5, București
e-mail: editura@triton.ro
www.triton.ro

Tritonic București apare la poziția 18 în lista cu Edituri de prestigiu recunoscut în domeniul științelor sociale (lista A2) (CNATDCU):
http://www.cnatdcu.ro/wp-content/uploads/2011/11/A2_Panel41.xls

Colecția Smart Books.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ISTODOR, EUGEN

**Pegasul de la capătul lumii : România în tranziție povestită de
Andrei Botescu și Alexandru Manda / Eugen Istodor. - București :**
Tritonic Books, 2025

ISBN 978-606-749-811-0

I. Botescu, Andrei
II. Manda, Alexandru

821.135.1

Coperta: Alexandra Bardan
DTP: Ioan Dorel Radu
Editor: Rebeca Cojocaru
Comanda nr. SB05/ 2025
Bun de tipar: Aprilie 2025
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

România în tranziție povestită de Andrei Botescu și Alexandru Manda	7
Capitolul 1	
Îți zice unul când ești tânăr: am făcut lumea. E gata! Deci, la început a fost Căderea	9
Capitolul 2	
Erau anii 2000. Superstiția era că trăim Sfârșitul lumii. Bani? De supraviețuire. Dar da! Belșug de chefuri, țepe, păcăleli în Atelierul Mecanic	27
Capitolul 3	
„Să golănesc și, în același timp, să fiu un om curat” Năzdrăvenii, drăcii și nenorociri, înainte de afacerea Pegas	65
Capitolul 4	
Zborul Pegașilor. Povestea lui Frunzeanu. Povestea lui Teașă	89
Capitolul 5	
47 repere are Pegas. Și toate trebuie să se potrivească. Bicicleta Pegas este „asamblajul filosofilor”. Andrei, Alexandru, Ciprian, Adrian, Deleuze&Guattari	115
Capitolul 6	
Calea Dulceții. Căutarea Nemuririi	139

România în tranziție povestită de
Andrei Botescu și Alexandru Manda

Aceasta este povestea începutului de după 1990 a brandului de biciclete Pegas. Este o poveste viscerală într-o economie de pradă. Este singura poveste sinceră a antreprenoriatului românesc. Dezvăluită de Fondatorii Pegas.

Pegasul ruginit comunist, abandonat de către primii producători a devenit model aspirațional de business. Model? Da! Ridicat din cenușa imperiului Comunist și ridicat sănătos pe nisipurile mișcătoare ale „capitalismului de pradă” de după Revoluția din România.

Este modelul unei noi generații (venită în arenă după anii 2000, după depresia generației Revoluției). Pegasul reprezintă o reinventare a bicicletei nu doar ca mijloc de transport, ci și ca formă de protest împotriva generațiilor viciate, care spuneau „las’ că merge și așa!”. Pegas a însemnat întâi rătăcire, cădere. Apoi, căutarea identității și înălțarea deasupra piedicilor de tot felul puse de mediu de business și de Puterea politică (enumerăm doar câteva: hoție, pile, șpagă, țeapă, neîncredere, dispreț). Bicicleta Pegas a însemnat restabilirea Încrederii între cei de-o seamă, un comportament sănătos într-o societate cinică și îmbolnăvită.

Pegas înseamnă folosirea noilor tehnologii de a face un obiect de cult, dar și folosirea eficientă a noilor tehnologii de a comunica.

Titlul cărții este inspirat de „The Mushroom at the End of the World”

de Anna Tsing. Tsing explorează felul în care o simplă ciupercă Matsutake supraviețuiește piedicilor umane (până și bombei atomice din 1945) și „salvează” spiritele rătăcite în momente din istoria Japoniei. Matsutake a hrănit și hrănește natura, matsutake ajută pădurile să crească în locuri fără speranță. Matsutake este delicata gurmanzilor, dar și hrana păstorilor de capre. Anna Tsing spune, mai important decât orice detaliu, povestea felului în care supraviețuiești mereu în ruinele pe care singur ți le-ai creat.

Aceasta este și semnificația bicicletei Pegas.

Pegas a traversat momente de cumpănă majoră în istorie, dând „salvare” și visare românilor în comunism. Pegasul reanimat de Andrei Botescu, Alexandru Manda, Ciprian Frunzeanu, Adrian Teasa.

Este o poveste de supraviețuire cum alta nu găsești în România. Pegas a învățat generații întregi să meargă pe bicicletă și să simtă singura posibilă libertate pe ruinele comunismului. Pe deriva și depresia capitalismului de pradă a adus întâi nostalgia copilăriei. Apoi, privirea grea a lui Ciclop. Furtul, aventura cuceririi de lumi noi sunt desprinse din povești fantastice. Este povestea model a felului românesc de a supraviețui pe o ruină făcută de o societate fără modele și fără țintă.

Pegas este un fel de a fi românesc în management, în antreprenariat, în comunicare și promovare. Da, un fel nemaipomenit de a fi, pe viață și pe moarte.

Povestesc Andrei Botescu, Alexandru Manda, Ciprian Frunzeanu, Adrian Teasă.

Capitolul 1

Îți zice unul când ești tânăr: am făcut lumea. E gata! Deci, la început a fost Căderea

Stai, nu fă nimic, ia totul de-a gata. Tu dai la pedale. El îți taie respirația și mai zice: tu acum stai și uită-te la ce-am făcut eu! Îl tot ascuți, te miri. Stai și în jurul tău vezi ruină. Cel ce s-a lăudat că lumea-i gata, ce face în timp ce tu te miri? te fură. Ce să fure de la tine care n-ai mai nimic? Găsește el! Păi, bicicleta de sub tine, da, bicicleta. Primul vis al oricui puști. Acel nimic pe care bicicleta îl dă odată urcat pe șa, că rămâi mereu la aceeași vârstă.

Ți-a furat bicicleta. Cu care voiai să umbli prin lumea lui, fără grabă, să-ți limpezești ochii și creierii. Ți-a furat bicicleta ca să nu vezi cât de rău e în lumea aia lăudată, de-a lungul și de-a latul.

Lumea aceea a lui, „pe furate” era făcută după chipul lui. Dar îl crezi, e prima dată, nu când spune că nu-i el hoțul.

El a făcut o Revoluție, cum să nu-l crezi? Tu ești doar tânăr.

Apoi, ce altceva poate să mai facă? Iar îți ia ochii, îți fură și noua bicicletă. Acum îți fură speranța de mai bine, bucuria de a lua de la capăt.

Tu ai atâta putere, că rămâi încremenit, în fața legii, în fața lumii, pe care vrei s-o cucerești. Acum îl numești hoț și ce crezi?

Te confundă, apoi, zice că nu ești tu ăla ce-l cunoștea. Ăla era un inocent, nu puna atâtea întrebări, nu vedea așa de bine.

A treia oară, îți iei o bicicletă veche, ca să nu te recunoască, ca să nu te mintă și să te fure iar. Este o bicicletă răpciugoasă, abandonată demult chiar de cel ce spunea că a făcut Revoluție. Nu-i trebuia că se făcea de răs cu o vechitură, n-o înțelegea și-l stingherea că nu înțelegea la ce e bună. Și ești liber doar acum, pe bicicletă, umblând prin lumea lui furată ajunsă o ruină. Ignori figura lui și a altora ca el. Dai din pedale și-ți spui propria poveste. Și spui simplu îți imaginezi cum ar putea să fie cu adevărat lumea. Dusă mai departe de cei care se visează pe bicicletă. Având drept îndemn o bicicletă. De pe bicicletă descoperi ceea ce contează, oamenii ca tine, dezmeticirea lor și survolul vostru.

Începem astfel povestea unei generații, o vom numi generația „Pegas”. Abia după 2010 începe povestea întemeietoare a noii generații, a unei României cu adevărat întreprinzătoare. Celor de la Pegas li s-a spus că nu au nicio șansă și chiar li s-au furat bicicletele. De către cei care se autointitulau revoluționari, managerii noii lumi, înțelepții care spuneau că s-a inventat totul și numai e nimic de inventat.

Nu doar biciclete le-au furat, le-au furat inocența, identitatea, Revoluția cum o credeau ei, cai, terenuri, business-uri, minți. Andrei și Alexandru, eroii întâmplărilor acestei generații au fost furați de bicicletele lor până când și-au făcut propria bicicletă. Și chiar și acest prototip li s-a furat, culmea. Dar de data asta, s-au dumirit. Și din hoție au avut de câștigat.

Bicicleta Pegas. Și în jur se întreabă cum e posibil să faci ceva nou din ceva ce nu există decât în imaginația noastră?

Știu de ea, am crescut cu ea, părinții mei mi-au tot promis-o, mi-am dorit-o mereu.

Mulți voiau și nu știau ce vor. Mulți știau și nu știau că e la îndemână. Furați, puși la zid, și-au dat seama Botescu și Manda că încredere nu poți avea decât în cei ca tine. Care văd ceea ce alții nu văd, cei ce simt ceea ce alții spun că nu există.

Generația Pegas asta și-a spus: nu dispera niciodată, tocmai atunci lumea e a ta când ești furat, ironizat, ignorat. Tocmai atunci faci Revoluție. Creezi o lume doar a ta.

Stinge lumina pentru cei care nu te înțeleg, precum Andrei și Alexandru au stins-o primului creditor în Atelierele Pegas. Ochii creditorului și așa sunt deformați, văd doar ceea ce vor să vadă. Recunosc doar ce știi ei. Nu vor să știe prea multe. Nu vor să înțeleagă. Dacă nu vor să înțeleagă, să vadă, să fie Ciclopi atunci nu e vina ta.

Pegas. Frunzeanu, Teășă, Manda și Botescu. Începe cartea facerii unei lumi noi. Fără șpagă, fără țepă, fără pile și relații.

Trec prin această poveste și eu. Eu, reporterul, o să vedeți, o să mă bag în seamă, să le fur povestea, s-o interpretez, să arăt ce am înțeles. S-o spun ca și cum ar fi a mea. Așa este orice povestitor. O să vedeți, nu vă speriați prea tare. Le-am luat doar, vorba aia, „boii de la bicicletă”.

La început a fost Căderea

Pe vremea redescoperirii Pegas, eu, povestitorul, eram praf. Terminat. Fără morală. Fără bani. Fără viitor. Eram la pământ, îmi trăiam orbirea. Îmi terminasem banii de-o viață, în șase luni, în investiții imobiliare. Eram așa turbat. Furios. Și în fiecare zi mă trezeam în aceeași poveste, a căderii. Mă mutasem unde altfel, decât în ruină, în zona Lipscaniului bucureștean. Credeam că voi reuși să-mi fac uitată starea în care eram. Muream de foame. În jur, mulți se speriaseră în anii aceia de căderea imobiarelor și nu împrumutau o lețcaie. Nici nu te angajau să lingi o clanță. În Lipscani, eram dintr-o toană, recunosc. Scriam despre prăbușirea asta de buric vechi al Bucureștiului. Încercam să-nțeleg ruina mea în cea mai ruinată dintre lumi. V-am spus, o țacăneală. Eram ruinat și voiam în jurul meu ruina.

În tot acest timp, Alexandru și Andrei cădeau și ei, dar de pe biciclete. Erau plini de răni și praf, dar de praf te scuturi și semnele căderii dispar. Erau anii 2000, în România, în Lipscani. Eu, povestitorul, eram la vreo 40 de ani. Ei, povestii, Andrei și Alexandru, aveau tot timpul înainte, aveau timpul să cadă de câte ori voiau. Ei băteau spre anii 30 din viața lor. Asta a fost prima noastră întâlnire. În cădere.

Eu îi asiguram că e totul bine. Că nu au ce să mai inventeze. Că lumea mea e bolnavă și fără leac. Ei, patroni de bicicletă, căzând de pe biciclete.

Eugen: Andrei, Alexandru, o să încep cu o întrebare simplă: de câte ori ați căzut cu bicicleta?

Alexandru: Aoleu, da, de câteva ori sigur nu am cum să-mi aduc aminte din anumite motive, don't drink and ride the bicycle. Se mai întâmplă să bei și să mergi cu bicicleta.

Dar și trez, d-astea cu pus frână în derapaj cand îți julești tot genunchiul pe asfalt și îți lași acolo pielea. Alea erau zilnice, palmele, sau nasul, fruntea. Adică nici nu mai erau accidente, erau parte din meserie, din meseria de copil. Dar așa mare, uite o cădere urâtă. Vorbeam la telefon cu un prieten și mergeam pe bicicletă și am scăzut foarte mult viteza bicicletei și pur și simplu am picat așa, într-o parte, boom, cu telefonul în mână. Noroc că aveam cască dar tot m-am zgâriat pe față destul de nasol. Nu mă așteptam să pic de pe bicicletă, vorbeam pentru că a doua zi trebuia să pun muzică la Best Fest. Ajuns pe scena festivalului, și ăia mă filmau și eu eram zgâriat pe față.

Andrei: Îți luasem noi de la Pegas o cască, gen pălărie, gen șapcă, nu se vedea că e cască.

Alexandru: Păi, cu aia am fost.

Andrei: Și avea multe zgârieturi pe ea. Ți-a salvat viața.

Eugen: Andrei, tu de câte ori ai căzut? Pe unde ai căzut?

Andrei: Eu cel mai rău am căzut când eram în Suedia și mă duceam spre facultate, spre cursuri. M-a durut mâna vreo 2 ani. Întârziam și, la un moment dat, mi s-a blocat roata din față și am sărit cu bicicleta peste cap. S-a scrântit mâna și eram așa zdrențaros, plin de praf. Așa m-am dus la cursuri. Și profesoara, când mă vede mă ceartă că am întârziat. Și eram chiar în primul an, nu stăpâneam atât de bine limba engleză. Ea n-a înțeles ce am pățit. Se uita la mine și mă certa. M-am simțit foarte nedreptățit. La mine e oftica. Adică, mă oftic că am picat. Nu mai contează că mi-am rupt ceva sau că m-am zgâriat. Pur și simplu, mă oftic că am căzut cu bicicleta. Îmi spun mereu: nu poți să cazi cu bicicleta, sunt, nu-i așa, un profesionist. Eu mă oftic și când fac pană. Din aceleași motive. Și când se întâmplă să-mi rup și un tricou la care țin, îmi pare rău de el. Dar problema era, când am avut eu căzătura aia, că meșteream singur bicicleta. Și am făcut niște greșeli acolo și s-a încurcat ceva nasol. Făcusem bicicleta din bucăți, acolo

din Suedia, din hârburi o făceam. Și am strâns mai puțin decât trebuia o piuliță, la roata din față. După aceea, când am făcut Pegas și am avut posibilitatea să atrag în echipă un om care se pricepe, i-am pasat lui partea asta de tehnică, pentru că eu n-am talent la asta și la mecanică. Așa a apărut Teașă. Din căderile mele de pe bicicletă.

Ți se fură bicicleta, dar nu și povestea

Pe vremea acestor căderi, în Lipscaniul bucureștean unele case erau chiar dizgrațioase și igrasioase, gata să se prăbușească la un cutremur. Peste gardurile altor case, își scoteau capul, ierburi feroce și copaci tăcuți, gata să pună mâna pe cel mai vechi teritoriu al Bucureștiului. Tocmai pe Lipscani. Loc de naștere și, cândva, de faimă al Bucureștiului. Ruină pe vremea comunismului, ruină și acum după 1990, după acea Revoluție care trebuia să aducă măcar o lavabilă pe casele igrasioase.

Un Lipscani în ruină, văzut repetat, devine o plăcere. Straniu joc al imaginației. Ignori felul României și vezi lumi care au fost, îți imaginezi lucruri ce n-au cum să mai fie. Peste Lipscani se lăsa pe atunci o nostalgie, o lipsă de voință, o lene fără zaț, un deplin alint. Pentru că în ruine ești ascuns. Ruinele te ascund. Te crezi Crai de Curte veche. Și ai toate timpurile cu tine să vezi ce vrei să faci cu viața ta. Eu îmi țineam de urât, cum spuneam, cu o ruină. După ce-mi trăisem viața de măreție și credeam că nimic nu se mai poate întâmpla.

Tot acolo, cumva ascunși aici ca-ntr-o cetate, supraviețuiau, se întâlneau conspirativ, noii întemeietori ai business-urilor românești. Știam bine și eu locurile conspirațiilor, îi scriam istoria nu? și știam topografia locurilor, doar veneam în această ruină să scriu și să uit. Și eram mirat. Ce să caute tineri în locuri bătrâne, cu dinți de lână? Chiar nu băgam în seamă, nu înțelegeam. Eram orb.

Alexandru și Andrei s-au cunosc astfel, într-o ruină din Lipscani, într-un magazin dintr-o clădire cât de cât pe picioare, și-și spun unul altuia prima poveste.

E o întâmplare. Toți trei băntuiam Lipscaniul. Eu trăiam ruina momentului din viață, ei își spuneau povestea care-i va fascina și-i va ține împreună. Eu eram la final, ei erau la început.

Aparent era o tacla, o vânzare, o nimica, o infatuare și o ascultare. Niciunul dintre ei nu credeau că asta va fi Povestea. Dar așa începe povestea unei biciclete cum alta nu va mai fi. Nu e doar o cumpărare, veți vedea, de bicicletă, ci este un obiect de suflet, care le va fi furată. Au rămas împreună în poveste. Hoția altora i-a luat pe nepregătite. Tocmai hoția altora le-a fost povestea care i-a unit.

Andrei: Și când m-am întors de la Masteratul meu din Suedia în *Teoria postmodernă a culturii*, am fost la un prieten să-mi iau o bicicletă. Avea un magazin în Lipscani. Apoi, prietena mea și-a cumpărat una tot de la Florin, dar i-o povestise Alex. Și așa m-am împrietenit cu Alex. Când mergeai să cumperi o bicicletă, era o adevărată ședință, nu cumpărai o bicicletă, stăteai două ore și vorbeai cu băieții din magazin. Îți spuneau o poveste. Și, practic, orice client devenea un prieten și asta mi-a plăcut mult la ei. Și după aceea, cu bicicletele astea povestite, ne-am plimbat prin oraș, mergeam și la muncă cu bicicleta. Repet, erau puține astfel de biciclete. La un moment dat, mi-au făcut poză unii de la o revistă de biciclete urbane, *Portocala mecanică* se numea.

Alexandru: A luat multe like-uri atunci.

Andrei: Uite, așa visam eu să fie lumea, să se meargă la serviciu cu bicicleta urbană. Mamă, mie mi-a crescut ego-ul atunci, maxim. Am apărut într-o revistă. Ce tare! Super mișto!

Dar bucuria n-a durat mult. Locuiam la parter și aveam balcon. Am avut o petrecere acasă, și am pus bicicletele în balcon, că nu era loc. Și nu m-am mai trezit până la 5 seara, a doua zi. Când m-am trezit, nu erau bicicletele. Mi le furaseră. Am făcut scandal, am fost la Poliție. Eu eram ofțicant. Ana plângea: „Bicicleta mea! Bicicleta mea!” A ei era și mai mișto decât a mea, era un verde așa kaki, a mea era neagră, hipsterească. A venit ziua ei și i-am luat alta, o Electra de pe un site din UK. N-am mai cumpărat de la Alex, că era scump și în UK pe site aveau reduceri. Apoi, eu am zis: Bă, n-am bani să-mi cumpăr și eu. Oricum, nu mai suportam trauma asta, să-mi fure încă o bicicletă. Și atunci, ce am făcut? Am zis să-mi iau o bicicletă care nu dă bine la hoți, dar care dă bine cultural.

Privind înapoi cu tandrețe

Orice am spune, nu totul este de aruncat, de alungat. O hoție e ținare de minte. O ruină poate fi pusă în valoare. O nouitate renaște chiar dintr-o vechitură.

În anii aceia nu puteai avea mulți bani, dar nici multă încredere. Alex și Andrei se-ntâlnesc în anii prefacerii. Adică, a da unui lucru din trecut un viitor.

Era parcă un capăt al consumismului în Occident. Era o reacție împotriva răului pe care ni-l făceam singuri consumând. Era un moment de criză în România. Se terminaseră economiile din comunism ale părinților și bunicilor, iar tinerii abia răsuflau. Așa a apărut trendul acelor ani. Trendul reconstrucțiilor. Din mașini vechi, din haine uitate, din biciclete folosite se fac noi obiecte.

Cum? Se alungă părțile dăunătoare sau în plus. Din ce rămâne apare o nouă întrupare. Este o privire nouă asupra trecutului trepidant, ignorant. Este reconstrucție, este vin-

tage, este retro? Orice ar fi, apăruse responsabilitatea pentru un univers sleit de energie și de resurse.

Este viitorul făcut din bucăți de trecut. Este o sustragere din serie și din consumismul care dădea uniformizare. Dar era mai mult. Ceva ce-ți dă mândrie că numai tu și numai tu vezi și interpretezi. Ceva ce pentru ceilalți nu există.

Toți trei băntuiam prin Lipsani, prin ruină. Dar fiecare își făcea povestea lui. Un ruinat ca mine are vederea sa asupra ruinei. Alexandru și Andrei au reînviat astfel, în ruina aia, Pegasul. Răpciuga falită a generațiilor care făcuseră Revoluția se scutură și-și arată puterea. Pegasul, ignorat de toți, aflat însă în mintea, în gena tuturor.

Andrei: Începuseră să apară bicicletele astea reconstruite. Vedeai prin oraș. Aveam lângă mine, la bloc, un atelier unde reconstrucționau Volkswagen-uri broscuță. Și atunci, am zis: Bă, hai să-mi iau un Pegas, și m-am uitat eu așa, dar eu nu prea știam să repar. Cât de cât, mai știam de prin Suedia, am reparat pe acolo o roată, dar zic, e complicat. Și sun la fabrică. Și sun la Fabrica Pegas și-mi zic așa de acolo: „Domne’, nu se mai fac. Am desființat linia”. Și eu zic: „Domne’, dar sigur nu mai faceți? Vă zic eu că lumea ar vrea”. „Nu, domne’, nu se mai fac. Nu înțelegeți? Ar trebui o linie nouă de producție și aia costă milioane de dolari și nu, nu se mai fac”. După aceea, am mai căutat pe internet stocuri de biciclete Pegas vechi, că mai aveau unii stocuri luate.

Căutând eu așa, am văzut un articol în care scria: „Bicicletele Pegas nu se mai fac și brand-ul a expirat la Oficiul de Stat de Invenții și Mărci”. Eu nu știam ce e aia. Dar, mă mai jucam pe bursă și, oarecum, m-am gândit că și brand-urile se tranzacționează și zic: „Bă, sună interesant! Ia să vedem despre ce e vorba.” M-am documentat, zicea că nu e înregistrat. „Ce tare! Pot să-l înscriu eu, știi.” Și după aceea, mi-a